

KRONIKA**CHRONICLE****Sprawozdanie z wyjazdowego zebrania
Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Entomologicznego,
z dnia 12 maja 2006 r.**

Drugie tegoroczne posiedzenie ZG PTEnt. zostało zwołane przez Prezesa prof. dr hab. Janusza NOWACKIEGO w siedzibie Biblioteki Towarzystwa we Wrocławiu. W zebraniu wzięło udział 9 członków Zarządu. Gościnnie uczestniczył w nim honorowy członek PTEnt. prof. dr hab. Lech BOROWIEC. Była to pierwsza wizyta ZG w nowo otwartej po remoncie, siedzibie Biblioteki. Zbiory znajdują się obecnie w pomieszczeniach Uniwersytetu Wrocławskiego przy ul. Sienkiewicza 21 (adres i telefon na stronach internetowych PTEnt.).

Zebranie, oprócz wizytacji nowych pomieszczeń, miało na celu omówienie aktualnych problemów Biblioteki oraz perspektyw jej rozwoju w przyszłości. Szeroko zakrojona wymiana zagraniczna czasopism związana jest z potrzebą finansowania kosztownej wysyłki poza granice Polski naszych tytułów oraz utrzymaniem zatrudnionych w ramach umowy o dzieło osób zajmujących się opracowaniem zbiorów oraz wysyłaniem czasopism. Problem ten nabrał szczególnej wagi w bieżącym roku, ponieważ po raz pierwszy od wielu lat nie przyznano nam dofinansowania z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego na działalność Biblioteki. Nie doceniono tym samym wyjątkowej roli Biblioteki PTEnt. jaką pełni ona wśród bibliotek w kraju, poprzez sprowadzanie do Polski unikatowych czasopism z zakresu entomologii. Podkreślając m.in. ten fakt podjęto decyzję, zgodnie z obowiązującymi zasadami, o odwołaniu się do Ministra, co wiąże się z ponownym rozpatrzeniem naszego wniosku*. Zauważono również, że problem ten dotyczy wielu bibliotek działających przy towarzystwach naukowych w Polsce.

Uroczystym akcentem na zakończenie zebrania było wręczenie przez Prezesa w imieniu Zarządu Głównego „Złoty Odznak” osobom, które przez szereg lat wspierały materialnie i organizacyjnie naszą Bibliotekę, czyli Panom prof. dr hab. Romualdowi J. POMORSKIEMU (pełnił funkcję Prodziekana Wydziału Nauk Przyrodniczych UWrocław) oraz prof. dr hab. Zbigniewowi WITKOWSKIEMU (Dziekan Wydziału Przyrodniczego UWrocław).

Sekretarz Generalny PTEnt.
Dr inż. Paweł SIENKIEWICZ

---

* W wyniku procedury odwoławczej od decyzji Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, wg której PTEnt. nie dostało dofinansowania na działalność Biblioteki, po ponownym rozpatrzeniu naszego wniosku decyzję uchylono. Oznacza to, że doceniono wieloletni dorobek Biblioteki oraz jej znaczenie dla entomologii polskiej i obecnie ciągłość jej funkcjonowania nie jest zagrożona.

Sprawozdanie z XXX Zjazdu i Sympozjum Sekcji Koleopterologicznej Polskiego Towarzystwa Entomologicznego Chełmno nad Wisłą, 9–11 czerwca 2006 r.

W dniach 9–11 czerwca 2006 roku, po 2 letniej przerwie, odbył się jubileuszowy, XXX Zjazd i Sympozjum Sekcji Koleopterologicznej. Temat przewodni sympozjum brzmiał: „Chrząszcze dolin rzecznych – stan aktualny i zagrożenia”. Jako miejsce spotkania wybrano miejscowość Chełmno nad Wisłą, położoną w urokliwym Zespole Parków Krajobrazowych Chełmińskiego i Nadwiślańskiego. Organizatorami Zjazdu byli dr Marek BUNALSKI i dr Mieczysław STACHOWIAK. Miejscem obrad było Europejskie Centrum Wymiany Młodzi im. Kurta Schumachera położone nad jeziorem Starogrodzkim.

W Zjeździe wzięło udział 21 koleopterologów: z Bydgoszczy, Gdańska, Gostynina, Kalisza, Krakowa, Opola, Poznania, Warszawy i Zielonej Góry.

Spotkanie rozpoczęło się wraz z przyjazdem uczestników, 9 czerwca. Część oficjalna natomiast dnia następnego o godzinie 9⁰⁰. Wszystkich uczestników powitał gospodarz, dr Mieczysław STACHOWIAK. Następnie odbyła się sesja referatowa. Zaprezentowano następujące referaty:

1. Marek BUNALSKI: 30-lecie działalności Sekcji Koleopterologicznej PTEnt. (w zastępstwie niestety nieobecnego autora referatu przedstawił go kolega Paweł SIENKIEWICZ).
2. Mieczysław STACHOWIAK: Chrząszcze dolin rzecznych – wprowadzenie do zagadnienia.

Uczestnicy XXX Zjazdu i Sympozjum Sekcji Koleopterologicznej
Polskiego Towarzystwa Entomologicznego

3. Tomasz MOKRZYCKI, Jerzy BOROWSKI, Adam BYK: Rzadkie gatunki chrząszczy (*Coleoptera*) dolin rzecznych, na przykładzie Rogalińskiego Parku Krajobrazowego.
4. Jarosław PAJĄKOWSKI: Zespół Nadwiślańskich Parków Krajobrazowych.
5. Tadeusz WOJAS: Biegaczowate (*Coleoptera: Carabidae*) pobrzeży górskich rzek i potoków w Gorcach.
6. Wojciech B. JĘDRYCKOWSKI: Chrząszcze (*Coleoptera: Elateridae, Coccinellidae*) doliny Środkowej Wisły.
7. Marek PRZEWOŹNY, Paweł BUCZYŃSKI: Chrząszcze wodne doliny małej rzeki nizinnej na przykładzie górnego Wieprza.
8. Marek PRZEWOŹNY, Daria BAJERLEIN: Charakterystyka zgrupowań koprofagicznych kałużnic (*Coleoptera: Hydrophiloidea*) okolic Poznania.
9. Szymon KONWERSKI, Daria BAJERLEIN, Szymon MATUSZKIEWICZ, Krzysztof SZPILA: Chrząszcze (*Coleoptera*) pojawiające się na zwłokach świni domowej (*Sus scrofa domestica*) w lasach Wielkopolski.
10. Piotr TYKARSKI: Internetowe bazy danych jako narzędzie w badaniach faunistycznych i ochronie gatunkowej.

Ostatniego dnia, z samego rana, odbyła się wycieczka po parku krajobrazowym, która objęła również dwa rezerваты: „Góra św. Wawrzyńca” i „Zbocza Płutowskie” oraz punkt widokowy „Góra Zamkowa”. W miejscach tych uczestnicy mogli podziwiać kserotermiczne zbocza doliny Wisły oraz wspaniałą panoramę jej dolnego biegu. Przewodnikiem wycieczki był znający znakomicie te tereny gospodarz Zjazdu, dr Mieczysław STACHOWIAK. Pomimo upalnej pogody i długiego męczącego marszu wycieczka była bardzo udana i wszystkim dopisywał znakomity humor.

Piękna pogoda utrzymująca się przez wszystkie dni Zjazdu umożliwiła obfite połowy chrząszczy. Wspaniałe towarzystwo kolegów „chrząszczarzy”, a także znakomite warunki zakwaterowania i smaczne jedzenie w ośrodku, sprawiły iż była to bardzo udana impreza.

Marek PRZEWOŹNY, Zakł. Zool. Syst. UAM, Poznań

Sprawozdanie z IV Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej Ochrona Owadów w Polsce – Badania entomologiczne a obecna sytuacja prawna i organizacyjna ochrony przyrody Zwierzyniec, 3–5 lipca 2006 r.

Niemal dwa lata minęły od ostatniej, trzeciej Konferencji poświęconej ochronie owadów w Polsce, która odbyła się w Białowieży. Tym razem na IV Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej z cyklu „Ochrona Owadów w Polsce”, uczestnicy spotkali się w Zwierzyncu, w Roztoczańskim Parku Narodowym. Organizatorami Konferencji byli: Polskie Towarzystwo Entomologiczne, Zakład Zoologii UMCS, Katedra Entomologii AR w Poznaniu, Katedra Ochrony i Kształtowania Środowiska AR w Poznaniu oraz Roztoczański Park Narodowy. Honorowy patronat nad naszym przedsięwzięciem objął Minister Środowiska prof. dr hab. Jan SZYSZKO. W Konferencji wzięło udział ponad 80 osób. Spotkanie zaszczylicili swoją obecnością: mgr inż. Zdzisław KOTUŁA wieloletni dyrektor Roztoczańskiego Parku Narodowego.

wego, Zygmunt KRZEMIŃSKI – Z-ca Dyrektora Departamentu Leśnictwa, Ochrony Przyrody i Krajobrazu w Ministerstwie Środowiska oraz Z-ca Dyrektora RDLP w Lublinie – mgr inż. Adam KORNAT.

Konferencję rozpoczęto 3 lipca o godz. 10⁰⁰. Obrady otworzył Prezes PTEnt. prof. dr hab. Janusz NOWACKI, który również poprowadził 1 sesję referatową. Po wystąpieniu Prezesa PTEnt, list od Ministra Środowiska prof. dr hab. Jana SZYSZKO odczytał przedstawiciel Ministerstwa, Pan Zygmunt KRZEMIŃSKI. Następnie rozpoczęła się sesja referatowa a składały się na nią następujące wystąpienia:

1. Adam KORNAT: „Ochrona zasobów przyrodniczych na terenie RDLP w Lublinie”.
2. Zdzisław KOTUŁA: „Przyroda Roztoczańskiego Parku Narodowego”.
3. Zygmunt KRZEMIŃSKI: „Formalno-prawne uwarunkowania terenowych badań zoologicznych”.
4. Józef BANASZAK: „Ochrona owadów w Polsce – badania entomologiczne a obecna sytuacja prawna i organizacyjna”.

Po krótkiej przerwie, w trakcie której wykonano pamiątkowe zdjęcia uczestników, 2 sesję referatową poprowadził prof. dr hab. Józef BANASZAK. Przedstawiono następujące referaty:

1. Grzegorz BISTUŁA-PRUSZYŃSKI: „Podstawy prawne ochrony bezkręgowców w Polsce – czyli czy można legalnie prowadzić badania nad owadami”.
2. Stefan PRÓSZYŃSKI, Grzegorz PRÓSZYŃSKI: „Ochrona entomofauny w ustawodawstwie ochrony roślin”.
3. Stanisław CZACHOROWSKI: „Konflikt między ochroną a badaniami – przykład *Trichoptera*”.

Po kolejnej przerwie na kawę i kularowe dyskusje, rozpoczęto 3 sesję referatową poprowadzoną przez prof. dr hab. Stanisława CZACHOROWSKIEGO, z następującymi wystąpieniami:

1. Grzegorz BISTUŁA-PRUSZYŃSKI: „Od pomysłu do realizacji – czyli proces administracyjny przy powoływaniu rezerwatu przyrody”.
2. Marcin SIELEZNIEW, Anna M. STANKIEWICZ: „Ekologiczne, prawne i praktyczne aspekty ochrony motyli na przykładzie modraszków z rodzaju *Maculinea* (*Lepidoptera*, *Lycaenidae*)”.
3. Jerzy BUDZIK, Dariusz TARNAWSKI: „Program czynnej ochrony niepylaka apollo *Parnassius apollo* (LINNAEUS, 1758) w Polsce”.

Po zakończeniu części referatowej pierwszego dnia Konferencji i krótkiej przerwie odbyła się dyskusja panelowa (w ramach tzw. „okrągłego stołu”) na temat różnych aspektów ochrony owadów w Polsce. Tej części Konferencji przewodniczył prof. dr hab. Janusz NOWACKI – Prezes PTEnt. Celem dyskusji było wypracowanie propozycji współpracy Resortu Środowiska z PTEnt. oraz propozycji zmian w przepisach aktów prawnych dotyczących ochrony przyrody, które następnie zostały przekazane Ministrowi Środowiska. Dyskutowane problemy można ująć w kilku blokach tematycznych:

1. Wprowadzenie do ustawy o ochronie przyrody zapisu treści: „Zezwala się na pozyskiwanie oraz prowadzenie kolekcji owadów, członkom Polskiego Towarzystwa Entomologicznego, z wyłączeniem gatunków chronionych, na które zezwolenie wydaje Minister Środowiska. Osoby, które nie są zawodowo związane z badaniami entomologicznymi są zobowiązane do udostępniania zbiorów dla celów naukowych i zapewnienia wartości naukowej posiadanym zbiorom (poprzez etykietowanie z oznaczeniem przynajmniej miejsca i daty zbioru)”.

Uczestnicy IV Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej
„Ochrona Owadów w Polsce”

2. Wprowadzenie do ustawy o lasach zapisu: „upoważnia się członków Polskiego Towarzystwa Entomologicznego do wstępu na tereny PGL „Lasy Państwowe”, a objętych zakazem wstępu dla osób niezatrudnionych w lesie – po uprzednim powiadomieniu organu zarządzającego”
3. Proponujemy też, aby w powoływanej przez Ministra Środowiska, Państwowej Radzie Ochrony Przyrody uczestniczył chociaż jeden przedstawiciel środowiska entomologów, który w swoim profilu badawczym lub poprzez przynależność do PTEnt. związany byłby z ochroną owadów jako elementem ochrony przyrody.
4. Proponujemy, aby wychodzące z Ministerstwa regulacje prawne dotyczące ochrony środowiska i przyrody, były przysyłane również do Polskiego Towarzystwa Entomologicznego w celu konsultacji. Uchroniłoby to od popełniania błędów m.in. w rozporządzeniach dotyczących ochrony zwierząt.
5. Mając na uwadze naturalne procesy, jakie zachodzą w środowiskach muraw kserotermicznych w Polsce, które prowadzą w przypadku objęcia takiego środowiska ochroną rezerwatową do jego zarastania, proponujemy dopuszczenie metody wypalania jako elementu ich ochrony. Działania takie miałyby swoje miejsce w planach ochrony obiektów, a sposób wykonania każdorazowo musiałaby być konsultowana ze środowiskiem naukowym (PROP i inne).
6. Z uwagi na niejednoznaczne definiowanie przez administrację pojęcia „metody nieselektywnej” często blokowane są badania naukowe nad bezkręgowcami. Proponujemy, aby

uściślić ten termin w odniesieniu do badań nad owadami. Problem dotyczy głównie metody pułapkowej stosowanej w badaniach nad owadami epigeicznymi, do których w niewielkiej liczbie mogą wpadać również inne, drobne zwierzęta.

Pierwszy dzień Konferencji zakończył się kolacją przy ognisku i zabawą taneczną w karczmie „Młyn” w centrum Zwierzyńca. Na gości Konferencji czekał pieczony prosiak, a także przygrywający i śpiewający wszystkim „człowiek-orkiestra”. Uczestnicy zabawy przy ognisku w miłej atmosferze dyskutowali i tańczyli do późnych godzin nocnych.

Drugi dzień konferencji i 4 sesję referatową rozpoczął Prezes PTEnt o godzinie 9⁰⁰. Uczestnicy wysłuchali następujących referatów:

1. Natalia RIDEY, Lyudmila KHROKALO: „National Ecological Net of Ukraine and state of study of Odonatofauna from protected territories”.
2. Grzegorz TOŃCZYK, Jakub SZYMAŃSKI: „Stan poznania, ocena zagrożeń i propozycje ochrony ważek (*Odonata*) Polski Środkowej”.
3. Bożena ŁAGOWSKA: „Ocena stopnia zagrożenia czerwca polskiego (*Porphyrophora polonica* L.) i możliwości jego ochrony w świetle istniejących regulacji prawnych”.
4. Antoni KUŚKA: „Ochrona prawna wybranych stanowisk kserotermicznych na Górnym Śląsku i Jurze Krakowsko-Częstochowskiej i jej wpływ na zmiany w koleopterofaunie”.

Po krótkiej przerwie, ostatnią już, 5 sesję referatową poprowadził prof. dr hab. Jarosław BUSZKO, podczas której przedstawiono następujące referaty:

1. Wojciech KUBASIK: „Problemy aktywnej ochrony przyrody na terenach parków narodowych na przykładzie zagrożonych gatunków zwójkowatych (*Lepidoptera: Tortricidae*) Piecin”.
2. Janusz NOWACKI, Roman WAŚALA: „Konieczność ochrony środowisk naskalnych muraw w Mirowie na obszarze Jury Krakowsko-Częstochowskiej jako ostoi kserotermofilnej fauny na przykładzie sówek (*Lepidoptera: Noctuoidea: Nolidae, Erebidae, Noctuidae*)”.
3. Jerzy M. GUTOWSKI: „Kózkowate i bogatkowate (*Coleoptera: Cerambycidae, Buprestidae*) rezerwatu « Bielinek » nad Odrą”.
4. Edyta BUCZYŃSKA: „Chruściki (*Trichoptera*) Roztoczańskiego Parku Narodowego – stan poznania i perspektywy”.

Po przerwie obiadowej odbyła się sesja posterowa, na której uczestnicy mogli obejrzeć 40 plakatów i podyskutować z ich autorami. Następnie większość uczestników wyruszyła na pieszą wycieczkę po Roztoczańskim Parku Narodowym. Wiodła ona na „Bukową Górę” (gdzie podziwialiśmy wspaniałą krajobraz Roztocza), a potem do stawów „Echo” skąd wróciliśmy pod dyrekcję Parku. Wycieczka, której towarzyszyła piękna pogoda, pozostawiła w uczestnikach niezapomniane wrażenia.

Ostatniego dnia konferencji odbyła się autokarowa wycieczka po Roztoczu. Zobaczyliśmy między innymi torfowisko wysokie i obszar ochrony ścisłej „Nart”. Pogoda tak jak w dniu poprzednim dopisała i umożliwiła podziwianie piękna przyrody w pełnej krasie. Po południu można było jeszcze indywidualnie zwiedzić najprzeróżniejsze zakątki tego terenu.

IV Ogólnopolską Konferencję z cyklu „Ochrona Owadów w Polsce” można uznać za udaną, głównie dzięki wspaniałej atmosferze obrad i przepięknej pogodzie. W tym miejscu pragniemy serdecznie podziękować sponsorom – Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie i w Poznaniu, którzy poprzez swoje wsparcie finansowe uświetnili naszą Konferencję.

Paweł SIENKIEWICZ, Sekretarz Generalny PTEnt.
Marek PRZEWOŻNY, Zakł. Zool. Syst. UAM, Poznań